

נציבות שוויון לאנשים עם מוגבלות

משרד המשפטים

מדינת ישראל

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות,

חובת היוועצות בין מורשה לנגישות מתו"ס

למורשה השירות

עורך: אדר' שמואל חיימוביץ' -

ממונה נגישות ארצי

נעמה מזור - מפקחת נגישות שירות ארצי

- תפקידם של מורשי נגישות מבנים תשתית וסביבה (מתו"ס) הוא לסייע באפיון, תכנון, בקרה, דיווח ופיקוח על יישום דרישות להתאמות נגישות לאנשים עם מוגבלות על פי דרישות החוק בפרויקטים שבמסגרתם הם מייעצים.

כללי - מטרת ההתייעצות היא **לשפר** את תוצאות ההליך שבמסגרתו היא נדרשת.

- המחוקק סבר כי חשוב וראוי ללוות את עבודתו של מורשה נגישות מתו"ס **בגורם מקצועי משלים** המכיר היבטים נוספים שאינם מתחום התכנון והבניה והעשויים להשליך בסופו של דבר על **ההיתכנות, והזמינות** של פתרונות הנגישות גם **על רקע דרישות להנגשת השירות**, לאחר אכלוס והפעלת המקום.

התייעצות נדרשת במקרים הבאים:

- היתר בניה לבניין ציבורי חדש
- רישוי עסקים
- התייחסות להערות אודות התאמות באתרים מרכזיים

בעתיד (משוער):

- דרישות מופחתות ופטורים בקיים
- התאמה פרטנית במוסדות חינוך
- התאמות בחינוך על תיכוני
- מוסדות בריאות

תוכן חובת ההתייעצות

- **תוכן** חובת ההתייעצות שונה ממקרה למקרה
- **התייעצות** בנוגע לאחד ההליכים מתחום התכנון והבניה **אינו דומה ל****התייעצות** בתחום נגישות לאתרי טבע
- על מורשי הנגישות (מתו"ס או שירות) מוטלת **האחריות להגדיר תוכן** ההתייעצות בכל מקרה לגופו.

הליך ההתייעצות הינו **חובה** שנקבעה בחיקוק

- **נזקים** שעלולים להיגרם לצד ג' עקב אי-קיומה או ביצוע רשלני שלה, עלולים לגרור **חבות** של מורשה נגישות מתו"ס או מורשה נגישות השירות במסגרת אחריותם המקצועית,
- לכן מומלץ להקפיד על **מילוי דווקני** של חובת ההתייעצות, בין היתר, בהתאם למפורט בהמשך:

עקרונות שיש להקפיד עליהם כדי שמימוש חובת התייעצות תחשב כנאותה:

- מורשה מתו"ס **חייב לפנות** למורשה נגישות שירות ולספק לו את החומר הנחוץ לביצוע ההתייעצות.
- יש לאפשר למורשה נגישות שירות **הזדמנות נאותה** ליתן עמדתו; מטבע הדברים, ככל שהנושא מורכב יותר - נדרש זמן רב יותר למיצוי ההליך.
- **התקשורת** בין מורשה נגישות מתו"ס למורשה נגישות שירות צריכה להיות **נאותה וברורה** אך אינה חייבת להיות במפגש 'פנים אל פנים'. אין הוראות נוקשות בענין זה.

עקרונות שיש להקפיד עליהם כדי שמימוש חובת התייעצות תחשב כנאותה:

- כדי לאפשר למורשה נגישות שירות לגבש את חוות דעתו, על מורשה נגישות מתו"ס לדווח לו אודות **מדיניותו** המעודכנת לנשוא ההתייעצות.
- תהליך ההתייעצות הוא **דו-צדדי** - כאשר מתעוררים חילוקי דעות בין השניים, אמור התהליך לאפשר לצדדים **לנסות ולשכנע** זה את זה.

עקרונות שיש להקפיד עליהם כדי
שמימוש חובת התייעצות תחשב כנאותה:

- מורשה נגישות מתו"ס **אינו חייב לקבל** את עמדת מורשה נגישות השירות אך עליו לגשת להתייעצות **בלב פתוח ונפש חפצה**; עליו לשקול את העצה של מורשה נגישות השירות בכובד ראש ולגופו של עניין לפני שגיבש לעצמו החלטה סופית ולא לפסלה מראש רק משום שאינה תואמת את מדיניותו

עקרונות שיש להקפיד עליהם כדי שמימוש חובת התייעצות תחשב כנאותה:

- **סיומו של הליך ההתייעצות** הראשוני בגיבושה של עמדת מורשה נגישות מתו"ס, ובכלל זה **קבלה מלאה או חלקית** של חוות דעת מורשה נגישות השירות ופירוט דחיית המלצות ככל שיהיו כאלה, **בנימוקים מבוססים**.
- מורשה נגישות מתו"ס **יתייעץ בהמשך הדרך עם** מורשה נגישות שירות **ככל שיתעורר צורך בכך**.
- למען הסר ספק ומניעת מחלוקות בעתיד, על ההתייעצות, על כל שלביה, להיות **מתועדת בכתב**.

נציבות שוויון לאנשים עם מוגבלות

משרד המשפטים

מדינת ישראל

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות,

חובת היוועצות בין מורשה לנגישות מתו"ס

למורשה השירות

עורך: אדר' שמואל חיימוביץ' -

ממונה נגישות ארצי

נעמה מזור - מפקחת נגישות שירות ארצי